

Van ambitie naar doen: Realistisch, transparant en dichtbij.

Bestuursakkoord 2026 - 2030

Inhoudsopgave

1	Voorwoord van de (in)formateur	3
2	Wat voor gemeente is Moerdijk?	4
3	Prettig en veilig wonen en leven in Moerdijk	5
3.1	Wonen	5
3.2	Veiligheid en weerbaarheid	6
4	Ondersteuning voor mensen die het écht nodig hebben	8
4.1	Middelen inzetten voor inwoners die het écht nodig hebben	8
4.2	Sport, cultuur en evenementen	9
5	Economie als versneller voor een vitaal Moerdijk	11
5.1	Powerport	11
5.2	Balans tussen economie, industrie en leefbaarheid	11
5.3	Arbeidsmarkt en vestigingsklimaat	12
5.4	Arbeidsmigratie	12
5.5	Agrarisch ondernemen	12
5.6	Toerisme en recreatie	12
6	Samen aan de slag voor het klimaat in Moerdijk	14
6.1	Een toekomstbestendige leefomgeving	14
6.2	Afval & grondstoffen	15
6.3	Water - en rioleringsstelsel	15
7	Partnerschap in een veranderende samenleving	16
7.1	Participatie	16
7.2	Bestuursstijl	16
7.3	Ambtelijk en bestuurlijk samenspel	17
7.4	Dienstverlening	17
8	Financiële paragraaf	18
8.1	Financiële gevolgen van dit bestuursakkoord	18
9	Ondertekening	19

1 Voorwoord van de (in)formateur

Na de verkiezingen voor de gemeenteraad van 18 maart 2026 ben ik op verzoek van de grootste partij, de VVD, gesteund door de voltallige gemeenteraad, als informateur gaan verkennen welke mogelijkheden er zijn om tot een constructieve samenwerking te komen. Na de verkenningsfase en de daaropvolgende formatie ligt hier dan een uitgewerkt akkoord waarin ambities en beleidsprioriteiten voor de komende vier jaar zijn vastgelegd.

Zes partijen hebben met elkaar onderhandeld over dit akkoord met de afspraak dat de vier grootste partijen deel gaan nemen met een wethouder in het college van burgemeester en wethouders. Daarbij is ook gekozen voor het aantal van vier wethouders die in een gelijkwaardige verdeling van taken de komende vier jaar het dagelijks bestuur van de gemeente Moerdijk gaan vormen. Partijen hebben daarbij afgesproken dat wanneer externe opgaven hierom vragen, uitbreiding met een extra wethouder gedurende de bestuursperiode bespreekbaar is. De burgemeester, die procesmatig en voor wat betreft zijn eigen taakvelden betrokken is, behoudt zijn bestaande portefeuille.

VVD, CDA, Moerdijk Lokaal en Onafhankelijk Moerdijk, ChristenUnie en BBM /BBB Bondgenoten hebben samen gesprekken gevoerd over de inhoud van het beleid. Aan de toekomstige oppositiepartijen is tussentijds de mogelijkheid geboden input te leveren en de meeste partijen hebben daar dankbaar gebruik van gemaakt. Daardoor hebben de formerende partijen zo goed als mogelijk rekening kunnen houden met wensen van deze partijen. Ook met maatschappelijke partners en het werkveld hebben gesprekken plaatsgevonden: zij zijn gevraagd wat zij echt belangrijk vonden voor de komende vier jaar. Deze inbreng is nadrukkelijk meegenomen bij het opstellen van dit akkoord. Voor alle partijen die tijdens dit proces inbreng hebben geleverd geldt dat zij de ambitie hebben om niet alleen een wensenlijstje te presenteren maar vooral ook eendrachtig aan de uitvoering te werken. De fracties willen daarbij voor de eigen inwoners en bedrijven een belangrijke partner te zijn.

Naast grote thema's als een top op de bestaande *woonopgave* en, zeker gezien de wens om meer uit te voeren dan nieuwe plannen te maken, een serieus *participatiebeleid*, zijn er duidelijk twee rode draden zichtbaar in dit akkoord.

Ten eerste dat, met name in het *sociaal domein*, een groter beroep gedaan wordt op de eigen verantwoordelijkheid van mensen. Niet te snel leunen op de overheid maar zowel individueel als in gezins- of verenigingsverband zelf kijken hoe problemen opgelost en kansen opgepakt kunnen worden.

Ten tweede is helder dat de gemeente bereid is haar verantwoordelijkheid te nemen voor regionale en nationale ruimtevraag voor circulaire industrie en energietransitie in het *Project Powerport*. Daar tegenover verwacht men ruimhartige (financiële) steun voor zowel de bewoners en bedrijven in de gemeente Moerdijk als specifiek voor de gemeenschap in de kern Moerdijk. Van zowel de regionale als de nationale overheid wordt op korte termijn duidelijkheid verwacht zodat hier met name in overleg met de agrarische sector tijdig op voorgesorteerd kan worden.

Wij kijken terug op een fijn proces waarin met respect voor afwijkende standpunten redelijk snel tot de kern is gekomen van wat we voor de gemeenschap wensen. En we spreken dank uit naar de ambtelijke ondersteuning die een onmisbare steun was in dit proces. Ik ben ervan overtuigd dat genoemde partijen in staat zijn een stabiel gemeentebestuur te vormen dat een betrouwbare partner is voor zowel de lokale gemeenschap als voor andere overheden. Met de grote opgaven voor de komende jaren is dat cruciaal.

- Onno Hoes, (in)formateur

2 Wat voor gemeente is Moerdijk?

“De gemeente Moerdijk werkt samen met inwoners en partners aan een nog mooiere gemeente. Waar we de balans vinden tussen fijn opgroeien en gelukkig oud worden. Waar je kunt wonen in een stedelijke omgeving, een gezellig dorp of een ruim buitengebied. Een plaats waar ruimte is om naar buiten te gaan voor sport, recreatie en natuur. Een plek waar we zuinig zijn op ons erfgoed en ons aanpassen aan het moderne. Een omgeving waar werk te vinden is en we omkijken naar elkaar, zodat iedereen een goed bestaan heeft in de gemeente Moerdijk.” - Omgevingsvisie 2040

Wij zijn een gemeente die dicht bij haar inwoners staat en samen met hen werkt aan een sterke, leefbare en toekomstbestendige gemeenschap en omgeving. Een gemeente die luistert, verbindt en kiest voor wat op de lange termijn waarde toevoegt. Moerdijk is ook een gemeente van betrokken inwoners die zich vrijwillig inzetten voor hun buurt, vereniging, dorp en gemeenschap. Die inzet waarderen we zeer, omdat zij onmisbaar is voor de kracht en verbondenheid van onze samenleving.

We koesteren wat Moerdijk uniek maakt, maar bewegen ook mee met nieuwe ontwikkelingen.

We blijven werken aan een gemeente waar iedereen kan meedoen. Daarom zetten we in op voldoende en passende woningen, sterke voorzieningen in onze kernen en een sociale basis die mensen ondersteunt en verbindt. We hebben oog voor verschillen tussen plekken en mensen en werken gebiedsgericht, met aandacht voor wat lokaal nodig is. Daarbij stimuleren we de weerbaarheid van onze inwoners en sterke gemeenschappen. Om ervoor te zorgen dat zorg toegankelijk blijft voor onze meest kwetsbare inwoners wijzen we ook op eigen verantwoordelijkheid.

Tegelijk nemen we onze rol serieus als economische motor van de regio, waar ook landelijke opgaven plaats moeten krijgen. De haven, industrie en bedrijvigheid bieden werkgelegenheid en kansen, maar vragen ook om zorgvuldige keuzes. We sturen op een duurzame en toekomstbestendige economie, waarin innovatie, energietransitie en circulariteit hand in hand gaan met veiligheid, gezondheid en een prettige leefomgeving voor omwonenden.

Moerdijk kijkt naar de toekomst. Klimaatverandering, energietransitie en schaarste aan ruimte vragen om samenhangende keuzes. Daarom zoeken we steeds de balans tussen wonen, werken, landbouw, bereikbaarheid, natuur, energie en leefkwaliteit. Groei is mogelijk, maar niet onbeperkt; ontwikkeling moet bijdragen aan het welzijn van onze inwoners en de kwaliteit van onze leefomgeving, nu en later. Dat doen we niet alleen, maar samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en andere overheden.

Besturen doen we met vertrouwen, realisme en duidelijkheid. We sturen op hoofdlijnen, bieden ruimte aan professionals en initiatieven, zijn benaderbaar en maken afspraken die uitvoerbaar en betaalbaar zijn. We zijn transparant in onze keuzes en aanspreekbaar op onze rol.

Zo is Moerdijk een gemeente die koersvast en betrokken werkt aan een sterke gemeenschap en een omgeving die klaar is voor de toekomst - samen, verantwoordelijk en met oog voor wat ons uniek maakt.

3 Prettig en veilig wonen en leven in Moerdijk

De gemeente Moerdijk streeft naar een sterke, leefbare en toekomstgerichte gemeenschap, waar samenwerking met inwoners, ondernemers en partners centraal staat. Er wordt ingezet op voldoende en diverse woonmogelijkheden, sterke voorzieningen in de kernen en een sociale basis die verbindt en ondersteunt. Moerdijk neemt tevens haar rol als economische motor van de regio serieus, met aandacht voor duurzaamheid, innovatie en leefkwaliteit. Besturen gebeurt transparant en koersvast, waarbij de balans gezocht wordt tussen wonen, werken, natuur, energie en bereikbaarheid. Zo blijft Moerdijk een aantrekkelijke en veilige plek om te wonen, werken en recreëren, met oog voor wat de gemeente en haar inwoners uniek maakt.

3.1 Wonen

Doel

Voor ons is wonen meer dan alleen huizen bouwen; we willen dat onze gemeente een aantrekkelijke plek blijft om te wonen, werken, ondernemen en recreëren. Door voldoende passende woningen toe te voegen en doorstroming te bevorderen, werken we aan leefbare dorpen en een vitaal buitengebied. Dit maakt het mogelijk dat verenigingen nieuwe leden krijgen, winkels en horeca genoeg klanten ontvangen, en het openbaar vervoer voldoende gebruikers heeft. Op deze manier blijft Moerdijk een gemeente met sterke, hechte gemeenschappen en een gezonde balans in de bevolkingsopbouw.

Hoe doen we het?

- We staan open voor nieuwe woonvormen, we gaan efficiënt om met ruimte en staan open voor passende gestapelde woningbouw.
- We zetten in op de transformatie van leegstaande panden naar passende woonlocaties.
- We continueren actief grondbeleid en verwerven zelf gronden waar dat nodig en wenselijk is.
- We passen bij nieuwe woonprojecten de uitgangspunten van de woonzorgvisie toe, zodat onze woningvoorraad goed aansluit op de veranderende samenleving. Daarbij kijken we ook naar maatschappelijke woonvormen. We zorgen ervoor dat onze kennis van de woonbehoefte actueel blijft.
- We zoeken naar een goede balans in de woningvoorraad en streven naar 30% sociale huur, 40% vrije sector en 30% betaalbaar of midden, verspreid over de hele gemeente.
- We passen maatwerk toe per kern: waar inbreiding mogelijk is, stimuleren we dat; waar uitbreiding nodig is om woningbouw te versnellen en de leefbaarheid te versterken, denken we daar serieus over mee.
- We willen zo veel mogelijk kansen bieden aan onze eigen inwoners om een woning in de gemeente te vinden. We houden vast aan de afspraak om voorrang voor het aanwijzen van sociale huurwoningen op basis van maatschappelijke binding mogelijk te maken. Ook zetten we andere instrumenten in zoals zelfbewoningsplicht bij nieuwbouw.
- We zorgen voor voldoende woonlocaties voor inwoners die uitstromen uit maatschappelijke opvanglocaties. Denk daarbij bijvoorbeeld aan inwoners die met huiselijk geweld te maken hebben gehad of dak- en thuislozen.
- Uit een regionale inventarisatie blijkt dat in de gemeente Moerdijk 13 nieuwe woonwagendplaatsen gerealiseerd moeten worden. We pakken onze verantwoordelijkheid en zoeken naar locaties waar dit mogelijk is.
- We voldoen aan de landelijke opgave voor de opvang van ontheemden, asielzoekers en statushouders. We vinden het belangrijk dat er een evenredige verdeling is over gemeenten in de regio.
- We zetten blijvend in op bereikbaarheid van alle kernen, met gebruik van het openbaar vervoer. Daarbij hoort bijvoorbeeld het voortzetten van de buurtbussen en het Bravo flexvervoer.

Wat hebben we nodig?

- We verruimen de mogelijkheden voor transformatie van leegstaande panden en werken hiervoor concrete voorstellen uit. We onderzoeken of een leegstandsverordening hieraan kan bijdragen. Hiervoor stellen we €50.000 beschikbaar.
- We organiseren voldoende capaciteit voor de versnelling van woningbouw en maken slimme keuzes, bijvoorbeeld door capaciteit soms bij de markt te laten.
- We zetten een doorstroommakelaar in die inwoners bij een veranderde situatie helpt om een passende woning te vinden. Dit kost jaarlijks €100.000.
- Voor het locatieonderzoek woonwagens stellen we €100.000 ter beschikking.
- We monitoren de woningvoorraad gemeente breed, zodat we de ambitie van 30-40-30 realiseren en deze verdeling flexibel kunnen toepassen per project en per kern.

Concrete projecten

We geven ruimte aan extra woningbouwprojecten. In de vorige bestuursperiode voegden we plannen voor 2.700 nieuwe woningen toe. Daar bouwen we op voort: we bieden extra ruimte en staan open voor nieuwe initiatieven. We werken aan nieuwe initiatieven op de volgende locaties, waarmee we nog eens 700 woningen toevoegen:

- Fijnaart achter de Dijk en Fijnaart West
- Westschans Fase 2
- Een nieuw project in Langeweg
- 55 nieuwe woningen in Noordhoek
- Nieuwe woningen langs de Vliet in Zevenbergschen Hoek

3.2 Veiligheid en weerbaarheid

Doel

Moerdijk vervult als internationaal haven- en industriegebied een belangrijke rol in de regionale en nationale veiligheid. Die positie brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee voor een veilige leef- en werkomgeving. In de komende bestuursperiode richten we ons op vier pijlers: de fysieke veiligheid in onze gemeente en in het bijzonder rond haven, industrie en spoor, het stimuleren van weerbaarheid van onze inwoners, sociale veiligheid en een stevige aanpak van ondermijnende criminaliteit waarbij we ons ook richten op preventie.

Geopolitieke spanningen, digitale dreigingen en klimaatverandering maken duidelijk dat we voorbereid moeten zijn op langdurige verstoringen en crisissituaties. Samen met de veiligheidsregio, omliggende gemeenten, de provincie, politie en het Rijk werken we als één overheid aan het versterken van vitale processen, crisisstructuren en integriteit. Daarnaast geven we aandacht aan het vergroten van de weerbaarheid van onze samenleving en onze eigen organisatie. De gemeente geeft in crisissituaties richting en pakt een coördinerende rol.

We willen dat inwoners, bedrijven en instellingen beter voorbereid zijn op verstoringen en crisissituaties. Dat betekent dat we werken aan meer zelfredzaamheid, duidelijke handelingsperspectieven en een samenleving die tegen een stootje kan. We stimuleren bewustwording, goede voorbereiding en samenwerking in buurten, wijken en organisaties, zodat mensen weten wat zij zelf kunnen en moeten doen als de situatie daarom vraagt. Ook binnen onze eigen organisatie versterken we de weerbaarheid, zodat we in moeilijke omstandigheden onze taken kunnen blijven uitvoeren.

Sociale veiligheid is een belangrijk aandachtspunt. We investeren in een openbare ruimte waarin inwoners zich thuis en veilig voelen. Met aandacht voor onderhoud, overzicht en verlichting op plekken die als minder veilig worden ervaren, zoals het Suikerpad in Zevenbergen. We werken aan het voorkomen en aanpakken van ondermijning, overlast, intimidatie, huiselijk geweld, stalking en ander grensoverschrijdend gedrag. Sociale veiligheid krijgt daarbij aandacht op scholen, in de wijk en bij dorps- en stadstafels, met goede vindbaarheid van hulp. Ook bieden we inwoners, ondernemers en verenigingen een handelingskader om beter om te gaan met personen onbegrepen gedrag. Zo werken we aan een veilig en veerkrachtig Moerdijk, waarin inwoners, bedrijven en instellingen samen bijdragen aan veiligheid en toekomstbestendigheid.

Hoe doen we het?

- We zetten in op fysieke veiligheid, bijvoorbeeld wanneer keuzes worden gemaakt over de inrichting van de openbare ruimte of wegen;
- Daarbij hebben we extra aandacht voor veiligheid rondom haven, industrie en spoor;
- We blijven inzetten op digitale veiligheid.
- We zorgen voor goed ingerichte en geoefende crisisstructuren.
- We stimuleren weerbaarheid van de samenleving: we bereiden onze inwoners voor op een crisissituatie en pakken een coördinerende rol wanneer een crisissituatie aan de orde is.
- We bekijken veiligheid integraal en hebben oog voor sociale veiligheid.
- We maken afspraken met de veiligheidsregio en andere ketenpartners.
- Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen verkennen we de mogelijkheden om schuilvoorzieningen toe te voegen.

Wat is daarvoor nodig?

- Samen met inwoners en bedrijven zetten we het Programma Weerbaarheid Moerdijk op. Dit programma is gericht op het versterken van maatschappelijke, digitale en organisatorische weerbaarheid bij langdurige verstoringen. Hiervoor stellen we €100.000 beschikbaar.
- We zetten het programma Integrale Veiligheid Haven en Industrie voort. Dit programma richt zich op fysieke veiligheid, toezicht, risicobeheersing en incidentvoorbereiding in haven- en industriegebied.

- Bestuurlijke Aanpak Ondernijning: Intensivering van integrale controles, informatie-uitwisseling en preventie samen met politie, OM en Belastingdienst.
- Crisis- en Continuïteitsprogramma Vitale Processen: Doorlichten en versterken van gemeentelijke en ketenprocessen (energie, ICT, bereikbaarheid, zorg).
- Sociale Veiligheid en Preventie in Wijken: Gerichte inzet op jeugd, zorg & veiligheid, signalering en inwonersparticipatie.

3.2.1 Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties

Samen met de regio werken we aan de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. De ambitie daarbij is om geweldspatronen daadwerkelijk te doorbreken en zorgen voor duurzame veiligheid. We brengen een verschuiving teweeg van een aanpak die vooral reageert op incidenten naar een aanpak die gericht is op het voorkomen en herkennen van patronen van geweld en daarop ingrijpt. Met oog voor slachtoffers én daders.

3.2.2 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een belangrijke basis voor prettig en veilig wonen en leven in Moerdijk. We willen dat inwoners zich veilig kunnen verplaatsen: te voet, op de fiets en met de auto.

Hoe doen we dat?

- We gaan door met het structureel verbeteren van de meest onveilige verkeerspunten in de gemeente, op basis van ongevallen, signalen van inwoners en analyses.
- We geven specifieke aandacht aan verkeersveiligheid rondom schoolroutes en sportaccommodaties, zodat kinderen, jongeren en sporters zich veilig kunnen verplaatsen.
- We verstevigen ons fietsrouten netwerk en hebben daarbij aandacht voor slimme combinaties en verkeersveiligheid.
- We pakken sluipverkeer aan voor de verbetering van leefbaarheid en verkeersveiligheid.

4 Ondersteuning voor mensen die het écht nodig hebben

Ieder mens ervaart hobbels in het leven. Soms is daar professionele ondersteuning bij nodig, maar niet altijd. Wij vinden het belangrijk dat zorg beschikbaar blijft voor onze meest kwetsbare inwoners. Nu zien we dat zorgkosten stijgen. Niet alleen omdat trajecten duurder zijn, maar ook omdat steeds meer inwoners gebruik maken van hulpverlening. Als we op deze voet doorgaan kunnen we dit in de toekomst niet garanderen. Het roer moet om. We leggen meer nadruk op eigen kracht en eigen (morele) verantwoordelijkheid, zodat we de zorg ook op langere termijn toegankelijk houden voor onze meest kwetsbare inwoners.

4.1 Middelen inzetten voor inwoners die het écht nodig hebben

Doel

Zorg moet beschikbaar zijn voor inwoners die het écht nodig hebben. In de toekomst zorgen we ervoor dat inwoners met lichte hulpvragen deze zelf op kunnen lossen, of we wijzen hen op mogelijkheden problemen zelf op te lossen. Er is geen vanzelfsprekend recht op (professionele) hulp of voorzieningen.

Dat vraagt een scherpere, meer kritische blik van ons: wat heeft iemand werkelijk nodig? Is elke 'afwijking' een probleem of hoort het bij het normaal opgroeien en leven?

Wij sturen erop dat de uitgaven in het sociaal domein structureel beheersbaar blijven. Buiten prijsindexatie mogen de zorgkosten niet groeien. Dit betekent dat we actief inzetten op het voorkomen van instroom in zwaardere zorg, het versterken van de sociale basis en het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners.

Deze inzet leidt op termijn tot het voorkomen van kostenstijgingen en het realiseren van besparingen, die bijdragen aan een duurzaam financieel perspectief. Alleen zo houden we zorg beschikbaar voor onze meest kwetsbare inwoners.

Hoe doen we het?

Sociale basis

Niet elke hulpvraag vraagt meteen om specialistische zorg. Soms helpen praktische oplossingen, structuur of ondersteuning in de omgeving sneller en beter. We versterken daarom de sociale basis - zoals scholen, verenigingen en buurtinitiatieven - zodat zij signalen kunnen oppakken en passende steun kunnen bieden. Daarbij blijven we inwoners respectvol benaderen en leggen we onze keuzes duidelijk uit.

We zetten de beweging sociale benadering voort. Mensen die niet meer helemaal mee kunnen doen zijn onderdeel van onze gemeenschap. We helpen de gemeenschap om hen deel te laten nemen, door sociale vangnetten te versterken. Bijvoorbeeld door ondernemers en verenigingen te trainen om te gaan met mensen met onbegrepen gedrag, een verstandelijke beperking of dementie.

Stevige Lokale Teams (SLT)

We zetten in op stevige lokale teams die zorgen voor goede triage. In deze teams zitten hulpverleners en ervaringsdeskundigen. Met verwijzers zoals huisartsen, en met organisaties in de sociale basis, maken we afspraken om inwoners met een hulpvraag naar deze teams te verwijzen. Door één duidelijke toegang tot ondersteuning te organiseren, voorkomen we dat mensen van het kastje naar de muur worden gestuurd.

De teams beoordelen hulpvragen integraal en kijken kritisch of een zorginterventie daadwerkelijk nodig is. Zo kan een kind met een hulpvraag soms meer gebaat zijn bij rust en stabiliteit thuis dan bij een intensief zorgtraject. Een mantelzorger heeft soms vooral behoefte aan praktische steun en betrokkenheid vanuit de omgeving, terwijl voor een oudere het versterken van zelfredzaamheid soms passender is dan het direct overnemen van taken.

Als zwaardere ondersteuning nodig blijkt, onderzoeken we eerst of het lokale team deze zelf kan bieden. Pas wanneer dat niet toereikend is, wordt doorverwezen naar specialistische zorg. De professionals in de wijkteams zijn stevig verankerd in de samenleving. Zij signaleren wat werkt, zien wanneer extra ondersteuning nodig is en kunnen tijdig bijsturen.

We starten stapsgewijs met deze gebiedsgerichte aanpak, zodat de Stevige Lokale Teams in 2028 goed ingevoerd zijn.

Jeugdzorg

Voorkomen waar het kan, ondersteunen waar het moet. We kiezen ervoor om problemen bij jongeren zo veel mogelijk te voorkomen in plaats van achteraf te repareren. Dit sluit aan bij de inzet van Opgroeien in een Kansrijke Omgeving. Ook stimuleren we dat jongeren meedoen aan sport- en cultuur. Bij positieve resultaten uit het onderzoek naar de Jeugdpass zijn we bereid hierin te investeren.

In lijn met de richting van de Hervormingsagenda Jeugd gaan we met ouders het wezenlijke gesprek aan over opvoeden en opgroeien. Als een kind gedrag vertoont dat afwijkt of problemen ervaart, beschouwen we dat in eerste instantie als een normale fase in de ontwikkeling. Eerst wordt gekeken naar welke rol ouders, familie, school en het sociale netwerk moeten spelen. We gaan hierover ook in gesprek met scholen en andere ketenpartners.

Wmo

De combinatie van dubbele vergrijzing en ontgroening is een demografische ontwikkeling waarbij de bevolkingsopbouw aan twee kanten verandert. Er zijn relatief minder jongeren en tegelijkertijd stijgt het aandeel en het aantal ouderen. Dit zorgt voor een sterke stijging van de gemiddelde leeftijd en een grotere druk op de samenleving en zorg. Er wordt steeds vaker een beroep gedaan op Wmo-voorzieningen. We geloven dat mensen langer gelukkig blijven wanneer zij kunnen meedoen. Daarom kijken we bij aanvragen verder dan naar het middel wat aangevraagd wordt: wat is hier echt aan de hand? Wanneer iemand huishoudelijke hulp aanvraagt kijken wij bijvoorbeeld of reablement kan helpen. Een oplossing kan bijvoorbeeld zijn dat de inwoner door een ergotherapeut wordt begeleid bij het weer zelf kunnen doen van licht huishoudelijk werk.

Ook is er een schaarste aan personeel en middelen. Daarom trainen we onze organisatie om gesprekken te voeren waarbij zij een beroep doen op de eigen (financiële) draagkracht van de aanvragers, zodat hulp zo veel mogelijk beschikbaar blijft voor inwoners die het echt nodig hebben.

Scholenbouw

We houden vast aan de afspraken uit het onlangs vastgestelde integraal huisvestingsplan. Wij focussen op het tijdig aanwijzen van voorkeurslocaties, het verkennen van toekomstbestendige samenwerkingsvormen en het voeren van structureel overleg met schoolbesturen. Door participatietrajecten met omwonenden en ouders te starten zodra een definitieve locatiekeuze is gemaakt, creëren we draagvlak en voorkomen we onnodige vertraging, zodat we direct kunnen doorpakken bij de start van de uitvoering.

Wat hebben we nodig?

- In 2027 is er een nieuwe verordening Jeugdhulp, waarin we ook vastleggen wat de ouderlijke verantwoordelijkheid
- We trainen onze medewerkers om op een andere manier te werken, bijvoorbeeld om in gesprekken aandacht te vragen voor financiële draagkracht. Hiervoor stellen we €100.000 beschikbaar.
- We maken afspraken met ketenpartners, doorverwijzers worden verantwoordelijk voor inhoud en een beperkt budget.
- We zetten Stevige Lokale Teams op en maken toegang tot regelingen en zorg eenduidiger, voor de inrichting is twee jaar lang €250.000 nodig.
- Voor het voorzetten van de sociale benadering is budget benodigd. Omdat we zo zwaardere zorg voorkomen doen we hiervoor een beroep op het zorgkantoor en zorgverzekeraars. Om dit signaal kracht bij te zetten zoeken we samenwerking binnen de Vereniging Nederlandse Gemeenten.
- We blijven €100.000 per jaar beschikbaar stellen voor het uitvoeren van ons inclusiebeleid. Dit budget kan bijvoorbeeld besteed worden aan het toegankelijker maken van voorzieningen of de openbare ruimte.

4.2 Sport, cultuur en evenementen

Doel

We zijn trots op ons aanbod van sport- en cultuur accommodaties en stimuleren dat zo veel mogelijk mensen hier gebruik van maken. We onderzoeken kansen om meer ruimte te bieden voor talentontwikkeling en cultuur, bijvoorbeeld door een cultuurmakersplaats te faciliteren.

Uitgangspunt is dat (gemeentelijke) accommodaties en voorzieningen door meerdere verenigingen gebruikt kunnen worden. Niet iedere vereniging heeft recht op een eigen accommodatie. We stimuleren verenigingen ook op andere manieren te gaan samenwerken.

Hoe doen we het?

We stimuleren het gebruik van sport- en cultuurvoorzieningen. We willen dat al onze inwoners hier gebruik van kunnen maken. Daarom investeren we bijvoorbeeld al in een onderzoek naar de inzet van een jeugdpass in de gemeente Moerdijk. Zo kunnen alle jeugdigen, ongeacht de financiële situatie, deelnemen aan sportieve of culturele activiteiten.

We zoeken naar de meest effectieve manier om onze accommodaties te exploiteren en wegen steeds af of iets beter past in eigen beheer of in de markt. Daarom ontwikkelen we een businesscase voor een sport- en accommodatiebedrijf en zetten deze af tegen de huidige situatie. Ook stimuleren we initiatieven vanuit de gemeenschap en vanuit vrijwilligers. Dit vraagt om een herziening van ons (evenementen) subsidiebeleid. Subsidies die door de gemeente worden verleend moeten een publiek doel dienen, hiervoor stellen we nadere regels vast, inclusief afspraken over verantwoording.

Wat hebben we nodig?

- We ontwikkelen een businesscase voor een sport- en accommodatiebedrijf en zetten die af tegen de huidige situatie. Hiervoor is €100.000 nodig.
- We herzien ons (evenementen)subsidiebeleid. Hiervoor is €50.000 nodig.
- We vereenvoudigen zo veel mogelijk verschillende procedures en maken meerjarige vergunningen mogelijk voor evenementen.

5 Economie als versneller voor een vitaal Moerdijk

We benutten de economische kansen en strategische positie van Moerdijk om de brede welvaart, vitaliteit en gezondheid van onze inwoners te versterken. Onze economie staat daarbij ten dienste van de samenleving: met ruimte voor duurzame industrie, recreatie, landbouw, ondernemerschap en een sterke arbeidsmarkt. Zo bouwen we aan vitale kernen, een aantrekkelijk buitengebied en een gemeente die in balans blijft.

5.1 Powerport

Al decennialang leven inwoners van het dorp Moerdijk en het omliggende buitengebied met onzekerheid over hun woonomgeving. Nieuwe projecten en plannen zorgen er telkens voor dat de leefbaarheid van hun woonomgeving ter discussie staat. Ook nu weer komt er een grote ruimtevrage voor energie en de circulaire economie op dit gebied af. Dat de inwoners van Moerdijk steeds opnieuw met die onzekerheid te maken krijgen vinden wij niet menselijk. Daarom hebben wij richting Rijk en provincie een duidelijk signaal afgegeven: de MoerdiJKers moeten voor de lange termijn duidelijkheid en perspectief krijgen. Om dit te bereiken dienen de overheden gezamenlijk op te trekken, zodat projecten voortaan in samenhang en integraal worden afgewogen, met een doorkijk tot 2050.

Inmiddels is duidelijk hoe groot de ruimtelijke opgave is die op ons afkomt. In de Powerport-regio – het gebied vanaf het haven- en industrieterrein Moerdijk tot en met de Amercentrale in Geertruidenberg – moet ongeveer 700 hectare aan ruimte worden gevonden voor de nationale energietransitie en voor het circulair en duurzaam maken van de industrie. Inmiddels is bekend dat 450 hectare hiervan moet landen in de gemeente Moerdijk.

Conform afspraak van 1 december 2025 wordt in juni 2026 een keuze gemaakt door Rijk en regio over de definitieve zoekrichting. In november 2025 heeft de gemeenteraad hiervoor een voorkeursrichting en de randvoorwaarden waaronder dit besluit kan worden genomen vastgesteld. De coalitie voelt zich verantwoordelijk voor de positie van de gemeente Moerdijk in de opgave Powerport. Wij committeren ons aan het raadsmandaat dat in november is gegeven. Onze inzet is dat er één integraal besluit komt, dat duidelijkheid geeft aan inwoners en dat uitgaat van eerlijke voorwaarden, en ruimhartige compensatie, passend bij de door de raad gestelde randvoorwaarden.

Als zoekrichting Oost definitief is, moeten de overheden in participatie met betrokken inwoners en ondernemers werken aan een transitiestrategie. In de transitiestrategie wordt samen met inwoners vastgelegd wat nodig is om hen een goed toekomstperspectief te bieden. Bij die transitiestrategie horen ook afspraken over borging van sociale, maatschappelijke en emotionele opgaven, veiligheid, historie, cultuur en identiteit.

5.2 Balans tussen economie, industrie en leefbaarheid

Als de Powerport opgave landt in onze gemeente, is een nog verdere uitbreiding van industrie- en bedrijventerrein boven die 450 hectare niet mogelijk. Daarom gaan wij zorgvuldig om met de ruimte op bestaande industrie- en bedrijventerreinen. Nieuwe initiatieven zijn hier mogelijk, mits de schaal en aard van het terrein niet verandert. Voor bedrijven met aantoonbare lokale binding die lokaal moeten groeien om toekomstbestendig te blijven, denken wij waar mogelijk mee. Structurele uitbreidingen van bestaande industrie- en bedrijventerreinen staan wij daarbij niet voor. Als de industrie meer ruimte inneemt garanderen we dat ook wordt geïnvesteerd in groene bufferzones zodat we de beleving van leven in groen landschap overeind houden.

We spannen ons als gemeente in om het juiste bedrijf op de juiste plek te krijgen, passend bij de condities van de locatie. Daarbij kan herstructurering van bedrijventerreinen noodzakelijk zijn. Zo benutten we onze bedrijventerreinen optimaal en behouden we onze economische voorzieningen in de vitale centra.

Wat hebben we nodig?

- We vullen de voorziening vitale centra aan met €1.000.000 per jaar
- We voegen een “mogelijkmaker” toe aan de afdeling vergunningen. Deze kijkt samen met ondernemers naar wat er wél mogelijk is. Deze collega heeft ook als rol de organisatie te helpen meer vanuit de ja-mits houding naar aanvragen te kijken. Hiervoor stellen we jaarlijks €100.000 beschikbaar voor een periode van twee jaar.

5.3 Arbeidsmarkt en vestigingsklimaat

Als Moerdijk straks ruimte biedt voor nieuwe circulaire economie en nieuwe energiebronnen, dan moet dat niet alleen ruimte innemen, maar ook meerwaarde opleveren voor onze samenleving. Voor ons hoort daar campusontwikkeling bij: een plek waar we de werknemers van de toekomst opleiden en innovaties mogelijk maken, daarbij kiezen we voor een profiel procesindustrie, groene chemie, circulaire economie, logistiek en duurzame energie.

NXT Moerdijk investeert in een toekomstbestendige arbeidsmarkt door ondernemers en onderwijsinstellingen met elkaar te verbinden. We onderzoeken of zij samen met bedrijven, onderwijs en andere overheidspartners een impuls kunnen geven aan een campusontwikkeling. Hiervoor zien we kansen bij station Lage Zwaluwe.

5.4 Arbeidsmigratie

In de gemeente Moerdijk zijn naar schatting 4600 arbeidsmigranten werkzaam. Deze arbeidsmigranten zijn nodig voor de economie in onze gemeente. Naar schatting wonen zo'n 2500 arbeidsmigranten in de gemeente Moerdijk.

Arbeidsmigranten moeten op een goede manier gehuisvest worden. We houden ons daarbij aan de afspraken die we hebben gemaakt in de 'integrale aanpak Arbeidsmigratie Moerdijk' en staan open voor initiatieven die bijdragen aan onze afspraak om 1500 arbeidsmigranten op een goede manier te huisvesten. We doen een aanscherping op deze afspraak en voeren een maximum aantal woonplekken per locatie in, het uitgangspunt is dat er ruimte is voor maximaal 400 slaapplekken per locatie. Om de verbinding met de omgeving te bevorderen stimuleren we wederzijds gebruik van voorzieningen.

We blijven daarbij kritisch. Wonen en werken vinden bij voorkeur niet op dezelfde locatie plaats, zodat arbeidsmigranten voor een veilige leefomgeving niet afhankelijk zijn van hun werkgever. Wanneer arbeidsmigranten jaarrond in Nederland werken, stimuleren we doorstroom naar reguliere woningen. Dat is goed voor de binding met de gemeenschap. Bij locaties waar arbeidsmigranten huisvesten, maken we goede afspraken met ontwikkelaars en management. Bij iedere locatie leggen we vast dat de vergunning kan worden ingetrokken wanneer sprake is van structurele overlast. We gaan strenger handhaven op locaties waar arbeidsmigranten illegaal gehuisvest zijn.

Wanneer nieuwe bedrijven zich vestigen die afhankelijk zijn van seizoenarbeiders en arbeidsmigranten vragen we hen om afspraken te maken met huisvesters over beschikbaarheid van ruimte voor de betreffende arbeidsmigranten. Afspraken hierover leggen we vast tijdens het vergunningstraject.

5.5 Agrarisch ondernemen

Het buitengebied van Moerdijk is in 2040 nog steeds een aantrekkelijk en toekomstbestendig gebied voor agrarisch ondernemen. We erkennen dat de druk op het agrarisch gebied toeneemt en dat dit de rentabiliteit van de landbouw aantast. We streven ernaar dat landbouwgrond zo min mogelijk gebruikt hoeft te worden voor andere doeleinden. Als dit toch nodig is, zetten we ons in voor het behoud van economisch rendabele bedrijven en passende compensatie voor het gebruik van agrarische grond bij de aanleg en exploitatie van kabel- en leidingentracé's. We versterken samen met de brancheorganisatie, zoals ZLTO, de stem van onze agrariërs richting hogere overheden en andere beleidsmakers. Daardoor bieden we agrarisch ondernemers ruimte om mee te bewegen met veranderende omstandigheden.

De gezonde bodem vormt de basis, en er is ruimte voor een sterke agrarische sector die kan meebewegen met veranderende omstandigheden, door behoud van een robuust agrarisch productielandschap. We ondersteunen agrariërs bij transitie en bieden ruimte voor innovatie, experiment en samenwerking. Daarbij combineren we landbouw met versterking van biodiversiteit en een robuust natuur-, water- en bodembeheer.

Samen met de gemeente Drimmelen en agrarische ondernemers stellen we een transitievisie landbouw op, waarin we werken aan een toekomststrategie voor agrariërs. Daarbij zijn we zuinig op landbouwgronden. Het buitengebied blijft een gebied waar boeren kunnen ondernemen, met perspectief voor de toekomst.

5.6 Toerisme en recreatie

Doel

In Moerdijk komen cultureel en militair erfgoed samen met natuur, rust en Brabantse gezelligheid. Denk aan de Zuiderwaterlinie met haar bijzondere forten en vestingsteden. Vanuit de gezellige kernen sta je zo midden in uitgestrekte polders of aan het water. Of je nu wilt wandelen, fietsen of varen: in Moerdijk kun je elke dag iets anders ontdekken.

Dat biedt kansen voor toerisme en recreatie. We zoeken naar manieren om toeristen te verleiden langer in onze gemeente te verblijven en gebruik te maken van onze lokale winkels, horeca en andere voorzieningen. Dat doen we door de beleefbaarheid van ons erfgoed te verhogen en ondernemers te stimuleren om tot slimme arrangementen te komen. Dat is goed voor onze lokale economie.

Mensen van buiten Moerdijk moeten weten wat hier te doen is. Maar, Moerdijk is meer dan een mooi plaatje op een ansichtkaart. Hier wordt gewoond, gewerkt én gerecreëerd. Daarom zoeken we steeds naar een goede balans tussen toerisme en leefbaarheid.

Hoe doen we het?

- We ondersteunen samenwerking tussen ondernemers en stichtingen om te komen tot toeristische arrangementen;
- We staan open voor nieuwe initiatieven die toeristen verleiden om langer in onze gemeente te verblijven en gebruik te maken van onze voorzieningen;
- We vergroten de beleefbaarheid van onze gemeente door erfgoed en verhalen zichtbaar te maken;
- We verstevigen ons fietsroutenetwerk en hebben daarbij aandacht voor slimme combinaties en verkeersveiligheid;
- We zoeken naar slimme samenwerkingen, bijvoorbeeld met buurgemeenten, regio, in toeristische netwerken of met de Provincie Noord-Brabant.

Wat hebben we nodig?

- We markeren Fort Noordam en Fort Hollandia als onderdeel van de Zuiderwaterlinie;
- We verruimen de mogelijkheden voor toeristische schepen om aan te leggen bij Willemstad, bijvoorbeeld door gebruik te maken van de steiger bij Fort Sabina en steiger aan het havenhoofd;
- We komen met een voorstel waarin we opties opnemen om lokale ondernemers te verbinden en te ondersteunen bij het komen tot toeristische arrangementen.
- We benutten de kracht van ondernemers en partners om de bekendheid van het toeristisch- en recreatief aanbod te vergroten.

6 Samen aan de slag voor het klimaat in Moerdijk

De gemeente Moerdijk werkt samen met inwoners, ondernemers en partners aan een toekomstbestendige, leefbare en sterke gemeenschap. Er wordt ingezet op passende woningen, goede voorzieningen, een sociale basis en een duurzame economie met aandacht voor innovatie en energietransitie. Klimaatverandering, energietransitie en schaarste aan ruimte vragen om samenhangende keuzes, waarbij groei mogelijk is maar altijd ten dienste van welzijn en leefkwaliteit. Samen wordt gewerkt aan een groene, klimaatbestendige en gezonde leefomgeving, met slimme oplossingen voor de openbare ruimte, verduurzaming van gebouwen en een gezamenlijke energietransitie. Hierbij staan transparantie, uitvoerbaarheid en betrokkenheid centraal.

6.1 Een toekomstbestendige leefomgeving

Doel

We blijven werken aan een groene, klimaatbestendige en gezonde leefomgeving in de hele gemeente Moerdijk. Daarbij zetten we in op een zorgvuldige inrichting van de openbare ruimte, met aandacht voor groen, bomen, plantsoenen, bermen, trottoirs, fietspaden en waterberging. Waar dat kan, beperken we verharding en maken we ruimte voor maatregelen die helpen bij het opvangen en bufferen van regenwater, het verminderen van hittestress en het beter omgaan met extreme weersomstandigheden. De komende jaren moet er veel gebeuren om de woon- en leefomgeving toekomstbestendig te maken, denk daarbij aan het vervangen van riolering of straatwerk. We proberen daarbij zo veel mogelijk slimme keuzes te maken zodat inwoners en ondernemers hier zo min mogelijk last van hebben.

We stimuleren verduurzaming van woningen, gebouwen en gemeentelijke voorzieningen. Daarbij gaat het onder meer om isolatie, energiebesparing, groene daken, gevelgroen, waterdoorlatende materialen en hergebruik van materialen. We ondersteunen inwoners en organisaties waar dat nodig is bij het nemen van duurzame maatregelen.

De energietransitie pakken we samen op, met aandacht voor haalbaarheid, betaalbaarheid en draagvlak. We benutten waar mogelijk daken van woningen, bedrijven en maatschappelijk vastgoed voor zonnepanelen. Ook werken we samen met netbeheerders en (lokale) partners aan oplossingen voor netcongestie en aan een toekomstbestendige energievoorziening. Nieuwe energieprojecten moeten daarbij ook voordelen geven voor onze inwoners. We verkennen daarbij verschillende opties, bijvoorbeeld samenwerking met lokale partners of het oprichten van een gemeentelijk energiebedrijf.

Bij nieuwe ontwikkelingen houden we rekening met klimaatadaptatie, natuur, landschap en de kwaliteit van de leefomgeving. Daarbij blijven we oog houden voor de samenhang tussen de opgaven in onze gemeente.

Hoe doen we het?

- We informeren inwoners en ondernemers tijdig wanneer gewerkt wordt aan de openbare ruimte.
- We zetten de uitvoering voort van de Klimaatstrategie Moerdijk, gericht op het beperken van risico's van wateroverlast, hitte en droogte. Klimaatadaptatie wordt meegenomen bij beheer, onderhoud en herinrichting van de openbare ruimte.
- Het Energieprogramma Moerdijk 2025–2029 vormt het kader voor de uitvoering van het energiebeleid. De focus blijft liggen op energiebesparing, duurzame energieopwekking en een toekomstbestendig energiesysteem.
- We continueren het Programma Fysieke Leefomgeving en werken integraal aan opgaven in de openbare ruimte. Daarbij kijken we vooruit, betrekken we verschillende beleidsvelden en partners zodat we goed in beeld hebben wat er de komende periode in een gebied moet gebeuren. Zo hebben omwonenden zo kort mogelijk last van werkzaamheden en besparen we kosten: Als het in een keer kan, doen we het in een keer.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen en projecten worden klimaat, duurzaamheid en leefkwaliteit integraal afgewogen, in lijn met de uitgangspunten van de Omgevingsvisie en het Programma Fysieke Leefomgeving.
- De gemeente blijft samenwerken met inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners, onder andere via bestaande samenwerkingsverbanden en lokale initiatieven.
- Inwoners en organisaties blijven ondersteund door bestaande instrumenten en regelingen voor klimaatadaptatie, vergroening en energiebesparing, binnen de vastgestelde kaders.

Wat hebben we nodig?

- Continuïteit in beleid en uitvoering, door vastgestelde visies, programma's en uitvoeringsagenda's als samenhangend kader te blijven hanteren.

- Integrale samenwerking binnen de fysieke leefomgeving, waarbij klimaat en duurzaamheid worden meegenomen in reguliere opgaven zoals beheer, vervanging en ruimtelijke ontwikkeling.
- Goede afstemming met partners zoals provincie, waterschap, regio en het Rijk, passend bij de schaal en aard van de opgaven.
- Voldoende uitvoeringscapaciteit en prioritering, zodat bestaand beleid planmatig en realistisch kan worden uitgevoerd.
- Ruimte voor gebiedsgericht maatwerk, met aandacht voor verschillen tussen dorpen, het buitengebied en het haven- en industrieterrein, conform de Omgevingsvisie 2040.

6.2 Afval & grondstoffen

In 2025 leverden onze inwoners gemiddeld 183,6 kilo restafval per persoon in op jaarbasis, dat is veel hoger dan in andere gemeenten en bovendien ver verwijderd van de doelstelling die we onszelf hebben gesteld: 30 kilo. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat afval niet goed gescheiden wordt. Door afval goed te scheiden kunnen materialen opnieuw worden gebruikt, wat bijdraagt aan een circulaire economie waarin grondstoffen behouden blijven.

De kosten voor het laten ophalen en verwerken van restafval worden steeds hoger. Om de afvalstoffenheffing betaalbaar te houden voor onze inwoners, is het nodig dat inwoners hun afval beter gaan scheiden. In deze bestuursperiode verkennen we de mogelijkheden om inwoners te stimuleren afval beter te scheiden, daarbij sluiten we vooraf geen vormen uit.

6.3 Water - en rioleringssysteem

We besteden expliciet aandacht aan een toekomstbestendig water- en rioleringssysteem. Daarbij zetten we in op het afkoppelen van hemelwater, het verminderen van belasting op het riool en het beperken van overstorten. We werken hierin samen met het waterschap en andere partners om te komen tot een integrale aanpak van waterbeheer, klimaatadaptatie en inrichting van de openbare ruimte.

Bij vervanging en herinrichting van straten en wijken nemen we deze maatregelen standaard mee, zodat werk met werk gemaakt wordt en kosten efficiënt worden ingezet.

7 Partnerschap in een veranderende samenleving

In een samenleving die snel verandert, vraagt goed bestuur om een overheid die dichtbij en betrouwbaar is. Opgaven worden ingewikkelder en belangen verschillen vaker van elkaar. Dat vraagt om duidelijke keuzes, zorgvuldige participatie en een bestuurscultuur waarin inwoners zich serieus genomen voelen.

7.1 Participatie

We worden steeds vaker geconfronteerd met opgaven die niet door één organisatie, of door de gemeente alleen, kunnen worden opgelost. Samenwerking en participatie zijn daarom essentieel. We realiseren ons dat we nooit iedereen volledig tevreden kunnen stellen: er spelen altijd verschillende wensen en belangen. Die belangen kunnen verschillen tussen inwoners onderling, maar ook landelijke belangen of belangen van de gehele gemeente kunnen soms voorgaan.

Iedereen tevredenstellen is voor ons dan ook geen haalbaar doel van participatie. We nemen onze inwoners serieus: niet door overal 'ja' op te zeggen, maar door zorgvuldig met participatie om te gaan. We willen dat inwoners kunnen zeggen: "Ik ben het niet overal mee eens, maar ik begrijp het besluit en voel me serieus genomen." Participatie gaat voor ons om invloed, een zorgvuldig proces en uitlegbare keuzes, niet alleen om het eindresultaat.

Hoe doen we het?

We betrekken inwoners tijdig en begrijpelijk bij plannen en besluiten die hen raken. We zorgen voor duidelijke informatie, voorspelbare participatiemomenten en laagdrempelige mogelijkheden om mee te denken. Bovenal zorgen we voor heldere communicatie, goede afspraken vooraf en een duidelijke terugkoppeling.

We zetten de gebiedsgerichte samenwerking met de stads- en dorpsstafels voort. Waarbij zij een faciliterende rol hebben in participatieprocessen. Stads- en dorpsstafels hebben duidelijke budgetten en ondersteuning, zodat zij zelfstandig initiatieven kunnen ontwikkelen die bijdragen aan leefbaarheid en sociale samenhang in de kernen.

Ook richten we ons initiatievenproces opnieuw in, zodat we inwoners beter kunnen steunen bij eigen ideeën en initiatieven. Inwoners kunnen bij de initiatieventafel ondersteuning aanvragen, in de vorm van een financiële bijdrage tot maximaal €7.500.

Wat hebben we nodig?

- We trainen meer medewerkers in de organisatie op het gebied van participatie, zodat elk team een aanspreekpunt heeft dat kan meedenken over de randvoorwaarden voor goede participatie. Hiervoor is een incidenteel budget nodig van €100.000 in 2027 en 2028.
- We leggen de afspraken over participatie vast in een participatieverordening, waarin ook het Right to Challenge goed is verankerd.
- We stellen jaarlijks €75.000 beschikbaar voor initiatieven vanuit de samenleving.
- We blijven investeren in de samenwerking tussen de gebiedstafels, het college van B&W en de ambtelijke organisatie. Waarbij gebiedscoördinatoren in goed overleg met de gebiedstafels kunnen opschalen of escaleren wanneer het proces daar om vraagt.
- We zoeken naar manieren om een bredere vertegenwoordiging vanuit de gemeente te betrekken bij participatie. Bijvoorbeeld door via andere platforms te communiceren of nieuwe vormen van participatie toe te passen.
- We voegen het kopje participatie toe aan raadsvoorstellen, zodat de raad weet op welke manier participatie heeft plaatsgevonden of gaat plaatsvinden.

7.2 Bestuursstijl

Besturen doen we met vertrouwen, realisme en duidelijkheid. We sturen op hoofdlijnen, bieden ruimte aan professionals en initiatieven, zijn benaderbaar en maken afspraken die uitvoerbaar en betaalbaar zijn. We zijn transparant in onze keuzes en aanspreekbaar op onze rol. We zijn zichtbaar in de samenleving en zijn realistisch over wat van ons verwacht kan worden. Daarbij doen we geen loze beloftes.

Om die beloftes realistisch te houden hechten we waarde aan evaluatie en monitoring. Daarom voeren we twee jaar na het vaststellen van dit bestuursakkoord een evaluatie uit. We stellen bij waar nodig en sturen op het daadwerkelijk uitvoeren van wat we beloven.

7.3 Ambtelijk en bestuurlijk samenspel

College, gemeenteraad, ambtelijke organisatie en samenleving dragen samen verantwoordelijkheid voor de grote opgaven van Moerdijk. Wij staan voor een gemeente die samenwerkend, aansprekend, bevlogen en vertrouwd is: een overheid die dichtbij staat, duidelijk is over keuzes en betrouwbaar handelt.

Om onze belofte van realisme waar te maken, is het nodig dat we goede afspraken maken over haalbaarheid, tijd en capaciteit. Het bestuur is verantwoordelijk voor het formuleren van heldere opdrachten met heldere kaders. De ambtelijke organisatie geeft aan onder welke voorwaarden en op welke termijn zij dit kunnen organiseren. Pas daarna worden beloftes gedaan.

De ambtelijke organisatie vervult hierin sleutelrol als professionele en toegankelijke partner van bestuur, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Zij ondersteunt college en raad met deskundig, onafhankelijk en uitvoerbaar advies en richt zich op het zorgvuldig realiseren van politieke keuzes. Daarbij staat het maatschappelijk resultaat voor onze kernen, bedrijvigheid en leefomgeving.

Wij kiezen bewust voor een lerende organisatie die in verbinding is met haar omgeving: een organisatie die reflecteert, ervaringen benut en zich continu ontwikkelt. Door samen te werken, te evalueren en te verbeteren, blijven we wendbaar en in staat om in te spelen op nieuwe inzichten en veranderende omstandigheden. Medewerkers krijgen ruimte en vertrouwen om vakmanschap te tonen, verantwoordelijkheid te nemen en maatwerk te leveren in samenwerking met de samenleving.

Een solide bedrijfsvoering, rechtmatigheid en financiële discipline vormen de noodzakelijke basis onder dit alles, maar zijn geen doel op zich. De coalitie investeert in vertrouwen, professionaliteit en bevlogenheid, zodat de ambtelijke organisatie kan doen waar zij het beste in is: het mogelijk maken van goed bestuur en het waarmaken van de ambities van Moerdijk, samen met en voor onze inwoners.

7.4 Dienstverlening

We streven naar dienstverlening die persoonlijk, meedenkend, betrouwbaar, volledig en duidelijk is. Dat betekent dat onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zeggen: “Ik voel me welkom. Ik merk dat er met me wordt meegedacht. Ik vertrouw de gemeente Moerdijk en mijn gemeente vertrouwt mij. Ik krijg een goede en snelle reactie. Ik word op de hoogte gehouden. Ik weet waar en bij wie ik moet zijn. Ik snap het.”. Daarbij zorgen we dat we inwoners vooraf informeren over keuzes die hen raken.

Wij vinden het belangrijk dat er meer gebruik wordt gemaakt van regelingen die we hebben. Daarom zetten we een gerichte communicatiestrategie op. Benaderen we actief inwoners. Monitoren we het gebruik van deze instrumenten en sturen we bij wanneer het bereik of de effectiviteit achterblijft. Regelingen maken we vindbaar, begrijpelijk en toegankelijk voor inwoners, verenigingen en maatschappelijke initiatieven. Jaarlijks rapporteren we over het gebruik en de resultaten, zodat inzicht ontstaat in de maatschappelijke impact. Bijvoorbeeld over Right to Challenge en klimaatadaptatie.

8 Financiële paragraaf

Financiële koers: solide, verantwoord en toekomstbestendig

De coalitie staat voor een financieel solide en financieel betrouwbaar Moerdijk. We willen de lasten voor onze inwoners niet verder laten stijgen dan nodig is. Buiten prijsindexatie mag de OZB niet verder stijgen. Voor rioolrecht en afvalstoffenheffing geldt dat deze kostendekkend zijn. Tenzij zwaarwegende omstandigheden ons daartoe dwingen.

Wij zorgen dat we jaarlijks een begroting vaststellen die financieel in evenwicht en daarmee sluitend is. We proberen te komen tot een begroting die structureel in evenwicht is. Daarmee borgen wij financiële stabiliteit, bestuurlijke betrouwbaarheid en voorkomen wij dat lasten worden doorgeschoven naar toekomstige generaties.

Wij onderkennen dat de financiële ruimte van gemeenten onder druk staat en dat ook Moerdijk, ondanks een momenteel stevige uitgangspositie, de komende jaren te maken krijgt met structurele spanning op de begroting. Het rapport structurele begrotingsruimte laat zien dat nieuwe ambities alleen mogelijk zijn als deze passen binnen een duurzaam financieel perspectief en dat scherpe keuzes onvermijdelijk zijn. Dit vraagt om realisme en prioritering.

Tegelijk blijft de coalitie investeren in wat Moerdijk nodig heeft: leefbare kernen, goede en bereikbare voorzieningen en het zorgvuldig omgaan met grote opgaven zoals woningbouw, energietransitie en Powerport. Dat doen wij gefaseerd, uitvoerbaar en in balans met de beschikbare middelen.

8.1 Financiële gevolgen van dit bestuursakkoord

In onderstaande tabel ziet u welke aanvullende middelen we willen opnemen, dit zijn indicatieve bedragen. Bij aanbidding van de kadernota 2027-2030 aan de gemeenteraad wordt een uitgebreidere doorrekening van dit bestuursakkoord toegevoegd. In dat raadsvoorstel worden de financiële uitkomsten van de kadernota en het bestuursakkoord met elkaar verbonden. Vanuit daar ontstaat het financieel beeld voor de komende jaren.

Onderwerp	Kosten per jaar	I/S	Toelichting
Opstellen leegstandsverordening	50.000	I	Capaciteit voor opstellen leegstandbeleid
Doorstroommakelaar	100.000	S	Doorstroming woningmarkt bevorderen
Extra ruimte voor woningbouw	150.000	S	Programmatische aanpak woningbouwopgave
Locatieonderzoek uitbreiding capaciteit woonwagens	100.000	I	Budget opstellen locatiestudie naar de mogelijkheden uitbreiden aantal standplaatsen
Programma Weerbaar Moerdijk	100.000	S	Budget opstellen en implementeren
Stevig Lokaal Team	250.000	I voor twee jaar	Ontwikkeling, inrichting
Opstellen Verordening Jeugdhulp	50.000	I	Capaciteit voor opstellen verordening jeugdhulp
Training nieuwe manier van werken sociaal domein	100.000	I voor twee jaar	Ontwikkeling sociaal domein om zelfredzaamheid te versterken én publieke middelen zorgvuldig en rechtvaardig in te zetten.
Sport- en accommodatiebedrijf	100.000	I	Opstellen businesscase
Mogelijkmaker	100.000	I voor twee jaar	Een mogelijkmaker helpt samen met de initiatiefnemer plannen vlot en passend door het vergunningentraject te loodsen
Programma Vitale Centra	1.000.000	Vanuit reserve	Levendige, bereikbare en toekomstbestendige centra
Participatie	100.000	I voor twee jaar	Budget voor training in 2027 en 2028 tbv vernieuwde manier van werken
Kleinschalige initiatieven	75.000	S	Budget voor de uitvoering van initiatieven vanuit de samenleving

9 Ondertekening

De fracties van VVD, Onafhankelijk Moerdijk, Moerdijk Lokaal, CDA, ChristenUnie en BBM/BBB Bondgenoot staan achter dit bestuursakkoord en dragen samen verantwoordelijkheid voor de uitvoering hiervan.

Namens de fractie van VVD:

Erik van der Linden

Jolijn Koevoets

Berkant Dogan

Henriëtte Ritsma

Namens de fractie van Onafhankelijk Moerdijk:

Hans van Brenkelen

Tineke van Dijkhorst

Kitty Stoop

Namens de fractie van CDA:

Nico van Drimmelen

Benjamin Eland

Ton Haverkamp

Namens de fractie van Moerdijk Lokaal:

Hadewych den Ridder

Jack Lems

Anton Huijzer

Namens de fractie van ChristenUnie:

Nelleke Tolenaars

Namens de fractie van BBM/BBB Bondgenoten:

Hans Schreuders

Colofon

Auteur

VVD Moerdijk, Onafhankelijk Moerdijk, CDA Moerdijk, Moerdijk Lokaal,
ChristenUnie Moerdijk, BBM/BBB Moerdijk

Fotografie

Gert van der Ros (Picture Project)

Uitgave

mei 2026

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie,
microfilm of op welke andere wijze dan ook en evenmin in een
geautomatiseerd gegevensbestand worden opgeslagen zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente Moerdijk